

Hodnocení: 3 body – není to špatné, ale trošinku to jde „vedle“: autor etnometodologickou reflexivitu nenabízí jako nějakou universální alternativu a zůstává nejasné, co tedy přesně tomu Lynchovi na těch různých podobách vadí (a proč ho zvláště štve ti „radikálové“)

Eva Kotašková, 332998

Lynch, Michael. 2000. Against reflexivity as an academic virtue and source of privileged knowledge. *Theory, Culture & Society*, 17 (3): 26-54

Alternativní název: Nevyhnutelná reflexivita

Autor se ve svém článku věnuje reflexivitě a nabízí alternativní, etnometodologickou koncepci reflexivity, která (na rozdíl od mnoha jiných přístupů) nestojí v opozici vůči nereflexivnímu protějšku. Problematizuje rozšířenou tendenci ztotožňovat reflexivitu s „radikálním“ teoretickým a kritickým programem, ovšem nemá přitom v úmyslu podporovat „nereflexivní“ objektivismus. Podle Lynche neexistuje jediná cesta k tomu být či nebýt reflexivní, reflexivita je totiž vztahová a kontextuální. Jinými slovy Lynch reflexivitu nahlíží nikoliv jako epistemologickou, morální či politickou, ale (po vzoru etnometodologického přístupu) jako nevyhnutelný prvek jednání a způsobu, kterým jsou konkrétní jednání vykonávána, jakým jim je dáván smysl a jak jsou začleňována do sociálních podmínek. Ve světě bez bohů nebo absolutní snaha o to být reflexivní nepřiblíží člověka k centrálnímu zdroji osvětlení o nic více než snaha být objektivní.

Není tedy možné být nereflexivní.

Autor navíc narušuje předpoklad, že reflexivita něco *dělá*, nebo že *být reflexivní* transformuje předchozí „nereflexivní“ podmínky. To, co reflexivita, jakkoliv radikální, *dělá* (co hrozí odhalit, co prozrazuje a koho posiluje) záleží na tom, kdo ji *dělá*, jak k ní přistupuje a co je vlastně pod praporem reflexivity uskutečněno. Výhody a výsledky reflexivity tak nejsou její inherentní součástí. V tomto smyslu tedy reflexivita obecně nenabízí žádnou záruku porozumění či odhalení. A ačkoliv je výsledkem reflexivity často nejednoznačnost zkoumaného problému, nemusí to nutně vypovídat o destruktivním charakteru reflexivity. I kritika totiž může přinést nové argumenty či perspektivy.